

ÅRSBERETNING 2017

Ungdom og Fritid
- landsforeningen for fritidsklubber og ungdomshus

Innholdsfortegnelse:

2	Oversikt over Ungdom og Fritids administrasjon og sentralt tillitsvalgte
3	Om Ungdom og Fritid
7	Utvalgsarbeid
7	Aktiviteter
9	Prosjekter
13	Samarbeid med sentrale myndigheter
14	Samarbeid med andre organisasjoner
17	Frifond
21	Internasjonalt
22	Kurs og kompetanse
24	Informasjon- og mediearbeid
27	Økonomi
28	Arbeidsmiljø

Vedlegg

Årsregnskap

Oversikt over Ungdom og Fritids administrasjon og sentralt tillitsvalgte

Sentralstyret 2017-2019

Magnus Larsen	Leder	(voksen)
Hanna Huseklepp	Nestleder	(ungdom)
Henrik Skjelbred	Nestleder	(voksen)
Emmeli Hedvald	Medlem	(voksen)
Annenth Vijayandra	Medlem	(ungdom)
Beate Paulsen	Medlem	(ungdom)
Hilde Terese Normo	Medlem	(voksen)
Trine Ottosen	Medlem	(voksen)
Malin N. Alexandersen	Medlem	(ungdom)

Kenneth Laugaland	Vara	(voksen)
Siv Janna Glømmi	Vara	(voksen)
Evelyn Oldervik	Vara	(ungdom)
Karina Kapelrud	Vara	(ungdom)

Arbeidsutvalget

Magnus Larsen	Leder	(voksen)
Hanna Huseklepp	Nestleder	(ungdom)
Henrik Skjelbred	Nestleder	(voksen)

Valgkomiteen

Anna Moripen	Leder	(voksen)
Trine Walleraunet	Medlem	(voksen)
Pia Vollen	Vara	(voksen)

Oda Pernille Hoff	Vara	(voksen)
Kristoffer L. Mathisen	Vara	(voksen)

Kontrollkomiteen

Knut Remi Heimvik	Leder	(voksen)
Anne Marie Lund	Medlem	(voksen)
Janne Enerstvedt	Medlem	(ungdom)

Linn Jeanette Nordstrand	Vara	(ungdom)
Anne Kari Ullensvang	Vara	(voksen)

Sekretariatet

Christina Søgård	Generalsekretær	100% åremål
Ida Schmidt	Informasjonskonsulent	100%
Marit Bredesen	Kulturkonsulent	100%
Amund Røhr Heggelund	Samfunnskontakt/internasjonalt ansvarlig	100%
Henriette Øyan	Organisasjonskonsulent	100%
Hanne Jensen	Administrasjonskonsulent	100% (Permisjon)
Anita Beathe Olsen	Vikar – administrasjonskonsulent	100%
Jose Espinoza	Renholder	

Om Ungdom og Fritid

Ungdom og Fritid er en interesse- og medlemsorganisasjon. Den har som mål å fremme interessene til brukere, ansatte og frivillige i åpne kommunale og kommunalt støttende fritidstiltak for ungdom. Ved siden av å være sosialt forebyggende og byggende, er dette en bred kulturarena for utøvelse av, og deltakelse i kulturaktiviteter. Ungdom og Fritid skal medvirke til å styrke miljøer der barn og unge kan utvikle egenaktivitet, og der demokrati og samarbeid blir vektlagt.

For organisasjonen er det et overordnet mål at barn og ungdom skal kunne engasjere seg i demokratisk arbeid, og at alle skal ha lik rett og mulighet til å delta i slikt arbeid. Gjennom egne demokratiske styrer i det enkelte fritidstiltaket skal barn og ungdom kunne ha reell innflytelse over drift og innhold i tiltaket. Det er de enkelte medlemstiltakene som er lokallagene i Ungdom og Fritid.

Organisatorisk struktur

Medlemmene av Ungdom og Fritid er ungdomskulturhus, aktivitetshus, fritidsklubber og andre åpne møteplasser for ungdom. Medlemmene kan organisere seg i kretser, som er sammenslutninger av fritidstiltak fra minst to kommuner eller to bydeler med egne bydelsadministrasjoner. Disse kretsene blir medlemmenes påvirkningskanal i organisasjonen. Landstinget avholdes annethvert år, og er organisasjonens høyeste organ. Her møtes kretsene, sentralstyret, komiteer og utvalg. Her fattes vedtak på de formelle sakene som regnskap, budsjett, handlingsplan og politiske dokumenter, samt at man her velger sentralstyre og komiteer.

Sentralstyrets arbeid

Sentralstyret har hatt syv styremøter i 2017 og har hatt 66 saker til behandling i perioden. Fordelingsutvalget for frifondsmidlene, som består av ungdomsrepresentantene i sentralstyret, har hatt møter i forbindelse med sentralstyremøtene og telefonmøter ved behov.

Medlemmer

Oversikten på neste side viser utvikling i registrerte fritidstiltak i Norge og utviklingen av medlemsmassen i Ungdom og Fritid.

Årstall	Medlemsutvikling	Antall fritidstiltak (klubber) fra 2003-2008 i Kostra	Antall kommunale fritidssentre (fra 2009) i Kostra
1999	323	n/a	n/a
2000	337	n/a	n/a
2001	414	n/a	n/a
2002	349	n/a	n/a
2003	421	747	n/a
2004	560	715	n/a
2005	561	648	n/a
2006	580	668	n/a
2007	617	642	n/a
2008	627	639	n/a
2009	611	n/a	732
2010	606	n/a	735
2011	595	n/a	733
2012	608	n/a	724
2013	618	n/a	702
2014	611	n/a	681
2015	606	n/a	662
2016	612	n/a	656
2017	616		

I 2009 ble rapporteringssystemet til Kostra lagt om, slik at det ikke er mulig å sammenligne tall fra 2003- 2008 med tallene fra 2009-2016. Mens man tidligere målte antall kommunale fritidstiltak, måler man nå antallet fritidssentre. Dette betyr at man nå registrerer flere ulike type tiltak inn under denne kategorien. Fritidssentre er i Kostra en samlebetegnelse og omfatter alle typer fritidsklubber, ungdomskafé, ungdomshus, mediesentre, aktivitetshus, samt andre ungdoms- og fritidsordninger og liknende.

Tallene de siste årene kan tyde på at det er en jevn nedgang i antall fritidssentre. Fra 2009 har antallet fritidssentre gått ned fra 732 (2009) til 656 (2016 som er seneste tall i Kostra), cirka 10 %.

Vår medlemsutvikling følger ikke samme kurve. I 2013 hadde vi en topp på 618 medlemmer, deretter har tallet gått noe ned, mens nå i 2017 har tallet gått opp igjen til 616 medlemmer.

Vi har hatt flere medlemskampanjer i 2017, med mål om å nå nye aktører i feltet. Vi har systematisk sendt ut brev med medlemsfordeler og oppfordring til samarbeid til nyetablerte ungdomstilbud. Vi har også hatt dialog med bibliotekene og Fellesverkene til Røde Kors, hvor vi oppfordrer til samarbeid med de eksisterende kommunale fritidstiltakene når de oppretter nye tilbud. Vi har hatt en større kartlegging og oppfølging av kommuner som ikke har kommunale fritidstilbud til ungdom, hvor vi har sendt ut informasjon og kommunal veileder.

Det bekymringsverdige er nedgangen i antall årsverk samtidig som ungdomskullene vokser. Dette burde medføre en større kommunal satsning på tiltak for barn og unge, men fra 2007, da antall årsverk var på sitt høyeste, og til 2017 er antall årsverk i kommunale fritidssentre redusert med om lag 35 %.

Kretser

Fundamentet i Ungdom og Fritid er våre kretser og medlemmer.

En krets består av:

- Fritidstiltak som er medlem av Ungdom og Fritid.
- Klubber fra minimum to kommuner, eventuelt to bydeler i større byer.

Kretsene er Ungdom og Fritids regionledd. De består av en sammenslutning av medlemsklubber på tvers av kommuner. Et kretssamarbeid kan også skje på tvers av fylkesgrensene. Kretsene inngår som et demokratisk ledd i landsforeningen Ungdom og Fritid og skal ha et styre med likt antall ungdom og voksne.

Kretsene har en direkte påvirkningskraft på Ungdom og Fritid. Kretsen sender representanter på våre interne arrangement som Stormøte og Landsting, og kan også stille med kandidater til styre- og komitéverv. Det blir valgt et styre som består av både ungdommer og voksne. Mulighetene er mange og kretsarbeidet avhenger av hvilke behov som gjelder for den enkelte. Nettopp derfor ønsker vi å få flest mulig kretser rundt om i landet, slik at de kan synliggjøre viktige saker og påvirke Ungdom og Fritid som organisasjon.

For å lykkes med våre mål om å styrke det lokale arbeidet og å oppnå felles slagkraft utad, er vi avhengige av en organisering og et demokrati som fungerer. Vi organiserer over 600 fritidstiltak over hele landet, hvilket gjør oss til en stor organisasjon med et stort potensial for kompetansebygging og politisk slagkraft nasjonalt og lokalt.

Målet for kretsarbeidet er å løfte feltet og tilrettelegge for mer erfaringsutveksling og kompetansebygging mellom våre medlemmer. Vi vet at fordelene og mulighetene er store med aktiv satsing på våre regionledd. En fungerende krets vil motivere, gi mer kunnskap, skape gode aktiviteter og et godt demokrati i organisasjonen. Ungdom og Fritid deler ut kretsmidler til lokalt kretsarbeid som et ledd i satsingen på våre regionledd. Vi ønsker med dette å bidra til større aktivitet i kretsene, som eksempelvis kurs og klubbtreff i regi av kretsen lokalt. Det er et særlig fokus på kompetanse og kurs i de kretsene som har blitt etablert de siste årene. Vi tilbyr rabatter på kurs for våre kretser, og oppfordrer kretsene til å søke om regionkurs. Et annet fokusområde er felles kontakt mellom ungdom på tvers av kommuner osv.

Vi har et eget utvalg i sentralstyret som jobber med oppfølging av kretser. I 2017 igangsatte vi arbeid med å kartlegge dagens ordning. Arbeidet med kretser og organisasjonsstruktur er et langsiktig og tidkrevende arbeid. Det er store variasjoner lokalt, og et etablert samarbeid på tvers av kommunegrenser tar tid. Vi jobber hele tiden for å bedre legge til rette for etablering og drift av kretser. De største utfordringene er tid og penger, avstand, drivkrefter og motivasjon for slikt arbeid. Vi ser i den anledning på mulighetene for å etablere en annen regionstruktur og vil fremme et nytt forslag for regionstruktur på Landsting 2019.

Aktive kretser 2017

Det er et spenn i størrelse, aktivitetsnivå, felles interesser og samarbeidsform blant våre kretser. Vi har hatt 21 kretser i løpet av 2017.

Svalbard

Svalbard krets

Finnmark
Vest- Finnmark krets (Alta, Hammerfest, Kvalsund, Måsøy)

Nordland
Vesterålen krets (Sortland, Hadsel, Bø)

Nord-Trøndelag
Namdal krets (Nærøy, Leka, Vikna, Grong)
Innherred Ungdom & Fritid (Verdal, Inderøy, Levanger)
Værnesregionen (Stjørdal, Meråker, Malvik, Hommelvik/vikhammer, Frosta, Selbu, Tydal)
Steinkjer, Namsos og Overhalla krets (Namsos, Overhalla, Steinkjer)

Sør-Trøndelag
Os, Røros og Holtålen krets (Os, Røros, Holtålen)
Trondheim krets

Møre og Romsdal
Sunndal, Oppdal, Surnadal krets (Sunndal, Rennebu, Tingvoll, Nesset)
Oppland
Land krets (Søndre Land, Nordre Land, Østre Toten)

Buskerud
Hallingdal krets (Gol, Nesbyen, Hemsedal, Gol, Ål, Geilo)

Østfold
Nedre Glommas Fritidsklubber (Fredrikstad, Sarpsborg, Hvaler)
Oslo
Groruddalen krets (Bjerke, Grorud, Alna, Stovner)

Akershus
Akershus krets (Skedsmo, Fet, Rælingen, Lørenskog)
GNU (Nes, Aurskog-Høland, Ullensaker)

Vest Agder
Indre Agder Krets (Vennesla, Iveland)
Vest Agder Krets (Mandal, Lindesnes, Lyngdal, Farsund, Spangreid)

Aust Agder
Aust Agder krets (Åmli, Tromøy, Froland, Vegårshei)

Rogaland
Haugaland krets (Tysvær, Haugesund, Karmøy, Bokn, Vindafjord)

Hordaland
LARM-kretsen (Austrheim kommune, Radøy, Meløy, Lindås)

Utover organisasjonsarbeidet knyttet til krets ser vi at vår rolle som støtteorgan for klubbene er viktig. Vi har et økende antall henvendelser fra klubbene, og vi bruker mye tid og ressurser på å bistå i faglige og politiske saker. Denne rollen stiller stadig større krav til oss i møte med både nye og kjente problemstillinger. Vi støtter opp med det siktemål å bidra til at kvalitet og

kompetanse styrkes ute i tiltakene. Vår dekningsgrad (antall medlemmer/antall registrerte klubber) er høy, og med det oppnår vi også høyere synlighet i sektoren.

Utvalgsarbeid

Fordelingsutvalget

Fordelingsutvalget består av sentralstyrets ungdommer. Ungdommene deltar på lik linje med de voksne i sentralstyret og har i tillegg ansvaret for fordelingen av Frifond til Ungdom og Fritids medlemmer.

Fordelingsutvalget har hatt jevnlige møter i forbindelse med styremøter, og har fungert godt i perioden. Ungdommene i Sentralstyret har jevnlig vært samlet for behandling av Frifonds-søknader. Dette er i tråd med målsettingene. Fordelingsutvalget har hatt myndighet til å fatte vedtak i saker og har fordelt frifondsmidlene.

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget består av styrets leder og de to nestlederne. Arbeidsutvalget skal ha møter hvis det er behov for dette mellom styremøter. Utvalget har hatt telefonmøter og Facebook-chat ved behov. AU har også hatt noen egne møter i sammenheng med styremøter, der AU har diskutert nødvendige saker.

Andre utvalg

I 2017 etablerte styret følgende utvalg: Nasjonalt utvalg, Fagutvalget og Organisasjonsutvalget. Utvalgene har særlig fagansvar på sine områder og speiler våre styringsdokumenter og satsningsområder. Utvalgsarbeidet er lagt til sentralstyremøtene.

Aktiviteter

Ungdom og Fritid har et høyt aktivitetsnivå. Egne sentrale arrangementer er Landsting og Stormøte og vår årlige Landskonferanse for ungdomsarbeidere. De to førstnevnte, Stormøte eller Landsting, er medlemmenes fora der våre styringsdokumenter utvikles og vedtas for perioden. Ungdom og Fritid avholdt i april 2017 Landsting hvor 58 medlemmer fra organisasjonen deltok, herunder sentralstyre og delegater fra kretsene. Landskonferansen er spesielt rettet mot medlemmenes behov for kompetanse i møte med barn og unge i tilbudene.

I tillegg deltar vi på andre arrangementer der vi ser at enten vår kompetanse, eller andres, er viktig for felles arbeid på feltet.

Vi følger også opp våre medlemmer og dette gjør vi gjennom veiledning, informasjon og samlinger i den grad vi har kapasitet og ressurser til det.

Av andre aktiviteter i 2017 vil vi trekke fram:

Fritidsklubbenes dag 2017 (lørdag 29. April)

Fritidsklubbenes dag arrangeres hvert år for å vise frem alt det fine som skjer på åpne møteplasser for ungdom i Norge. Dette gjennomføres over hele landet den siste helgen i april.

Klubbene bruker denne muligheten til å vise seg frem i lokalmiljøet og synliggjøre de positive sidene ved klubben.

Når fritidsklubber og ungdomshus omtales i media, er det ofte i negative settinger forbundet med nedbemanning, kutt og nedleggelse. I forbindelse med Fritidsklubbenes dag går mange klubber sammen og lager større konserter, turneringer, markeder og stands. Dette er en flott anledning for å vise lokalpolitikere, media og andre i nærmiljøet alle de positive aktivitetene som foregår på klubbene.

Ungdom og Fritid lager hvert år kampanjemateriell for å tilrettelegge for dette. I tillegg kan klubbene søke om frifondstøtte til å lage arrangementer. I år som før, har det vært mange flotte arrangement og markeringer over hele landet, og vi merker at dette er en god tradisjon hos våre medlemmer.

Ungdom og Fritids pris 2017

Ungdom og Fritid deler hvert år ut en pris til en klubb, krets eller ildsjel som har utmerket seg på en spesiell måte. Prisen kan gå til både unge, voksne, enkeltpersoner eller grupper, frivillige eller ansatte. Prisen kan også gå til en klubb eller en krets. Med Ungdom og Fritids pris vil vi gi noe tilbake til de som virkelig gjør en forskjell, og vise at innsatsen blir satt pris på.

I 2017 gikk Ungdom og Fritids pris til en ungdomsarbeider. Årets prisvinner var Margit Halvorsen. Hun har ansvar for ungdomsklubbene Ganddal, Riska og Bogafjell i Sandnes Kommune. Hun har jobbet i 30 år med ungdom i Sandnes og Time kommune.

I juryens begrunnelse står det blant annet:

"Margit er en institusjon i seg selv – kjent langt utover sine klubbvegger. Hun er ikke redd for å dele sin kompetanse og erfaringer med andre – til stor glede og nytte for mange som jobber innen feltet.

Margit har kunnskap om hva ungdom ønsker og trenger og hun evner å spille på lag med ungdom slik at de får ting til å skje. Hun er en sterk pådriver for UKM og for at ungdom skal få uttrykke sin egen kultur. Hun jobber for kompetanseheving i feltet og har i tillegg til å være kursholder for Ungdom og Fritid, vært med å utvikle kursene. Med sin positivitet, nysgjerrighet, stå-på-vilje og omsorg for andre, er årets prisvinner en respektert og godt likt samarbeidspartner for mange."

Kulturkapsel: Nasjonal kulturkampanje for ungdom

Ungdom og Fritid jobber med å synliggjøre effekten av åpne møteplasser for ungdom i samfunnet. Dette gjør vi blant annet gjennom @Kulturkapsel på Instagram. Vi ønsker med dette å kapsle inn alle de fine kulturuttrykkene som skjer i fritidsklubber og på ungdomshus i hele landet.

I løpet av 2017 hadde vi en nasjonal kampanje hvor landets klubber tok over profilen og viste oss deres klubber fra Svalbard i nord til Kristiansand i sør. Det hele endte i en stor utstilling under vår landskonferanse. Gjennom @kulturkapsel på Instagram får vi se et utsnitt av ungdomskulturen i Norge her og nå. Les mer om kulturkapsel her:

<https://www.ungdomogfritid.no/ungdom-og-fritid/prosjekter/>

Instagramprofil: @kulturkapsel

Landskonferansen 2017

Ungdom og Fritids viktigste møteplass for ungdomsarbeidere er den årlige landskonferansen vi arrangerer for alle som jobber i fritidsklubbsektoren. I år arrangerte vi konferansen i Stjørdal på Scandic Hotell Hell den 6 - 7. november med 260 deltakere.

I år hadde konferansen tittelen «Den kompetente ungdomsarbeideren». Vi ønsket at konferansen skulle gi faglig, så vel som praktisk kunnskap og motivasjon til ungdomsarbeidere. Vi ville diskutere hvordan den sosialfaglige og den kulturfaglige kompetansen er en viktig faglig kombinasjon i norsk ungdomsarbeid og hvordan den forvaltes lokalt.

Vi hadde følgende foredrag under landskonferansen:

- Hvordan forebygging av psykisk lidelse er samfunnsøkonomisk smart (Arne Holte)
- Gatemegling (Mari Olsgaard, Røde kors)
- ART, Anger Replace Training (Sigve Berg og Gry Gåsnes)
- Ungdomstråkk og medvirkning (Aina Landsverk Hagen)
- Inkluderende lokalmiljø (KS v/Christian Hellevang og Ann Evy Duun)
- Kultur – nytte eller mening (Einar Øverenget)
- ALLEMED (Thale Solli Kvernberg)
- Klubbundersøkelsen 2016/2017 (Ungdom og Fritid v/Amund Røhr Heggelund)

I tillegg lanserte vi vår medvirkningshåndbok «Med ungdom som ressurs». Det ble også gjennomført et feltbesøk på Carbon fritidsklubb. Aktivitetshuset Volt, Longyearbyen Ungdomsklubb og Carbon fritidsklubb stod for klubbeksempler, som i år var knyttet til begrepene *relasjon*, *relevans* og *ressurs*.

Internasjonal kurssamling «Stopp hatprat»

Vi inngikk et samarbeid med Aktiv ungdom om å rekruttere norske deltakere til en tredagers kurssamling med temaet «Stopp hatprat». Kurssamlingen ble arrangert av Aktiv ungdom, i samarbeid med Wergelandssenteret og Europarådets Stopp hatprat-kampanje. Kurssamlingen ble arrangert i Oslo i februar, og hadde totalt 29 deltakere. Som en oppfølging ble det også arrangert en ny nasjonal samling i mai gjennom Stopp hatprat-kampanjen, med cirka 35 deltakere. Ungdom og Fritid stod for rekruttering av deltakere.

Regionale kurssamlinger «Motiverende samtale»

Ungdom og Fritid har i 2017 arrangert to større regionale kurssamlinger med temaet motiverende samtale. Kursholder har vært Lena Müller, som til daglig jobber i KoRus øst. Første samling ble holdt i Oslo med 71 deltakere, andre samling ble holdt i Trondheim med 30 deltakere. Samlingene ble også en fin arena for nettverksbygging og erfaringsutveksling.

Mat og folkehelse

Ungdom og Fritid og Unge kokker arrangerte i desember en fagdag for ansatte på fritidsklubber i Stjørdal. Fagdagen var et samarbeid med Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommune. Temaene for fagdagen var om ungdom, kosthold og folkehelse. Det var også en inspirasjonsdag for hvordan man kan bruke sunn mat i fritidsklubb.

Prosjekter

Ungdom og Fritids Arrangørfabrikk

Ungdom og Fritid har som mål å bygge opp under unge ressurser i det lokale kulturarbeidet og styrke klubbenes posisjon i lokalsamfunnet. Våre medlemmer er alle viktige brikker i vårt

kompetansenettverk. Gjennom prosjektet Arrangørfabrikken jobber Ungdom og Fritid med å samle og strukturere kompetanse blant våre medlemmer (ungdomsarbeidere og unge arrangører). Dette danner et grunnlag for videre arbeid rundt ung medvirkning. Vi har i løpet av de siste årene arrangert flere konferanser og møteplasser for å tilrettelegge for erfaringsutveksling. Vi vil videre beskrive noen av produktene fra dette arbeidet.

A) Medvirkningshåndbok for ungdomsarbeidere: Med ungdom som ressurs

Ungdom og Fritid har, i samarbeid med flere medlemsklubber, skrevet en håndbok om hvordan ungdomsarbeidere jobber metodisk med medvirkning og ressursutvikling. Kunnskapen har vi samlet i Ungdom og Fritids medvirkningshåndbok for ungdomsarbeidere "Med ungdom som ressurs". Håndboken ble lansert på landskonferansen 2017 for flere hundre ungdomsarbeidere. Håndboken har satt Ungdom og Fritid på kartet. Det er et nytt produkt som viser ungdomsarbeiderens metodikk i møte med ungdom (medvirkningsmetodik). Her bygger vi et felles begrepsapparat rundt søylene *Relasjon, relevans og ressurs*.

I arbeidet med å skrive håndboken har vi jobbet med en referansegruppe med representanter fra Samsen Kulturhus i Kristiansand, Isak kulturhus i Trondheim, Radar kulturhus i Asker, G60 i Drammen, Audiator Studio i Tromsø, Volt aktivitetssenter og Volt festivalskole i Lørenskog, Carbon Fritidsklubb i Stjørdal, Kalbakken fritidsklubb, Hamnakultur m. fl. Alle i referansegruppen er med som ambassadører for håndboken og metodikken, slik at vi får forankret metodikken lokalt over hele landet. Etter at boken ble lansert fikk Ungdom og Fritid flere henvendelser om kurs og foredrag. På tampen av året holdt vi en rekke foredrag, blant annet på Høgskolen i Vestfold, Barne- og ungdomsfaglig forum og Bufdir m.fl. Vi har fått god hjelp av våre lokale ambassadører til å være med å spre og forankre metodikken lokalt.

Konferanser:

1. Storbykonferanse BUFDIR (Oslo)
2. Landskonferansen for ungdomsarbeidere (Stjørdal/Nord-Trøndelag)
3. BUFF: Barne- og ungdomsfaglig forum (Sandefjord/Vestfold)
4. UKM Storbyprosjekt i regi av Samsen Kulturhus i Kr.sand og Vest-Agder Fylkeskommune
5. Balansekunstkonferansen (Kr.sand/Vest-Agder)

Presentasjoner av metodikk

1. Høgskolen i Vestfold (Ungdomskunnskap)
2. Ledergruppen for Kultur (Lørenskog kommune/Akershus)
3. Kulturavdeling i Stjørdal kommune (Stjørdal/Nord-Trøndelag)
4. Barnevernstjenesten i Lørenskog kommune
5. Tverrfaglig samling for barnevern, helsestasjon/helsesøster, sosiallærere, ansatte i kultursektoren og kulturskole (Lørenskog kommune/Akershus)
6. Forebyggende koordinator og kulturskolerektor (Stjørdal/Nord-Trøndelag)
7. Fagdag - Fritidsetaten Øst i Kristiansand, Vest-Agder
8. Fagdag - Bydel Grorud og Alna, Oslo
9. Kulturstyret (bestilt på vegne av kulturdirektøren i Kristiansand).

Håndboken kan bestilles på våre nettsider. Det har vært stor etterspørsel og første opplag er snart forhåndsbestilt (rundt 300 bøker). Vi har to priser, en for medlemmer og en for ikke-medlemmer (179,-/249,-). Overskudd av salg går tilbake til våre medlemmer.

Vi vil vi videre forankre metodikken gjennom å arrangere regionale kurs rundt håndboken i løpet

av 2018. Prosjektet er støttet med midler fra LNU kultur og Sparebankstiftelsen.

B) Ungdom lærer ungdom: Ungdomskonferanse og håndbok for ungdom

Ungdom og Fritids Arrangørfabrikk setter fokus på kompetanse på ung medvirkning. Vi vil styrke kulturtilbudet til ungdom under 18 år og å la ungdommene være de som sitter sentralt i alle ledd av kulturarrangementer.

Arrangørfabrikken har derfor som mål å utforme en nasjonal metodikk for unge arrangører. I 2017 startet arbeidet med å utvikle og produsere en håndbok for unge arrangører. Dette er en arrangørhåndbok for ungdom, produsert av ungdom. I september 2017 arrangerte Ungdom og Fritid en ungdomskonferanse for å skape en møteplass for unge arrangører. Under konferansen hadde vi gruppearbeid for å samle erfaringer og synspunkter fra ungdom til videre arbeid med ungdomshåndboken. Vi hadde et særlig fokus på medvirkningsmetodikk, empowerment og prosjektutvikling. Dette ble en minnerik helg fylt med opplevelser, teambuilding, vennskap og faglig påfyll for unge arrangører. Vi erfarte at ungdom drar enorm nytte av kunnskapsutveksling seg i mellom, da de sitter med masse erfaring.

En ungdomsredaksjon har vært med i arbeidet med håndboken. De var med å samle inn erfaringer under konferansen og bygger videre på dette. Det endelige målet er å utvikle en ungdomsopplæring tilpasset unge arrangører. Vi vil med det tilrettelegge for at ungdom kan bli mentorer og lære opp andre ungdom (unge ledere). Dette danner utgangspunkt for videre arbeid med å utvikling kurs for ungdom (gruppemetodikk unge arrangører).

Boken ferdigstilles i 2018. Håndboken for ungdom blir støttet av midler fra LNU kultur. Begge håndbøkene og metodikken inngår som et faglig fundament i Ungdom og Fritids opplæringsprogram og kompetanse-app.

Internasjonalt tidsskrift

Vi lanserte i januar 2017 den første utgaven av «International Journal of Open Youth Work». Lanseringen fant sted under en akademisk konferanse i Vilnius, Litauen. Konferansen var arrangert av oss og de andre samarbeidspartnerne i prosjektet (Newman University, Universitetet på Island, Malmö Högskola, Institute for policy research and analysis og POYWE). Tidsskriftet har blitt videreført uten ekstern finansiering i løpet av 2017 og den andre utgaven lanseres i løpet av våren 2018.

Miniøya og Kulturfest Tøyen

Ungdom og Fritid etablerte i 2017 et samarbeid med Miniøya og Kulturfest Tøyen. Målet var å fronte fritidsklubben som en positiv og trygg arena i lokalsamfunnet. Unge har krav på gode arenaer hvor de aktivt kan delta i utformingen av sin kultur og sine kulturuttrykk. Fritidsklubbene representerer i dag en enorm bredde innen scenekunst. Dette er en kulturarena der ungdom selv kan initiere og styre aktivitetene, og den er åpen for alle.

Vi lagde vi en fritidsklubb på Miniøya sammen med ungdom og ungdomsklubber fra Oslo og Akershus (Hamna Fritidsklubb og Volt aktivitetshus). Vi fikk aktivitetsstøtte til prosjektet gjennom Sparebankstiftelsen for å styrke arbeidet med Ungdom og Fritids Arrangørfabrikk.

Nasjonal kurssamling «Ungdom, kjærestevold og grenser»

Ungdom og Fritid gikk inn som samarbeidspartner med Reform ressursenter for menn, og vi fikk tilsagn på søknad til Justis- og beredskapsdepartementet om finansiering av en kurssamling for ungdomsarbeidere på åpne møteplasser. Målsettingen for dette prosjektet var

å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner blant ungdom, gjennom å:

- 1) Bevisstgjøre ungdomsarbeidere og andre ansatte på fritidsklubber om vold og overgrep, og øke deres kunnskap om ulike former for vold og faresignaler om dette.
- 2) Gi ansatte på fritidsklubber verktøy og strategier til å initiere samtaler om vold, seksualitet og grensesetting med ungdommene som bruker tilbudet.
- 3) Styrke de ansattes evne til å avdekke vold og overgrep, og øke deres kunnskap om meldeplikt og hjelpeinstanser de kan kontakte for oppfølging og hjelp.

Fritidsklubber fremheves som en viktig forebyggende arena i regjeringens opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021). Det påpekes i planen at mange ansatte mangler kompetanse om vold og overgrep, og om samarbeid med det offentlige hjelpeapparatet. Vårt prosjekt vil bidra til å tette dette kunnskapshullet, og å styrke den forebyggende innsatsen i fritidsklubbene.

Opplæringsprogram for ungdomsarbeidere

I forbindelse med "Program for folkehelsearbeid i kommunene 2017-2027" har Ungdom og Fritid i 2017 fått 4 millioner kroner av Helsedirektoratet til å utvikle og gjennomføre et opplæringsprogram for ungdomsarbeidere på åpne møteplasser. Prosjektet vil gå over 4 år, med oppstart i 2018.

Opplæringsprogrammet skal bidra til å styrke ungdoms livskvalitet gjennom økt kompetanse til de ansatte, og av dette økt kvalitet på fritidstilbudene. Målene er å legge til rette for trivsel og mestring, gode relasjoner, en meningsfull fritid og en følelse av tilhørighet.

Ungdomsarbeiderens viktigste verktøy for å nå disse målene er ungdomsmedvirkning og langsiktig investering i ungdom som en ressurs. Dette står sentralt i opplæringsprogrammet.

Opplæringsprogrammet skal synliggjøre arbeidet som gjøres på fritidsklubber og ungdomshus ved å gi ungdomsarbeiderne et styrket begrepsapparat og klargjøre deres posisjon i det kommunale samarbeidsnettverket. Programmet skal også gi økt kunnskap og bevissthet rundt folkehelse i arbeidet med barn og unge, som en rød tråd gjennom programmet.

Opplæringsprogrammet vil være todelt med en videreutdanning gjennom Høgskolen i Sørøst Norge (HSN), og en del som kurs for ungdomsarbeidere gjennom Ungdom og Fritid. Denne delen vil gi konkrete verktøy i form av en metodikk som er direkte overførbart til arbeidsplassen. De to delene i programmet vil utvikles og gjennomføres parallelt.

Kompetanseportal for ungdomsarbeidere

Ungdom og Fritid har i 2017 som en del av sitt kompetansearbeid samarbeidet med Fagforbundet om å utvikle en app for ungdomsarbeidere. Appen ble ferdigstilt desember 2017, og lansert på nyåret 2018. Appen fungerer som en kompetanseportal med lett tilgjengelig informasjon, kunnskap, verktøy, inspirasjon, tips og råd. Appen skal ha et nyttig og praksisorientert innhold, den skal kunne brukes både av ledere og andre medarbeidere. Den er først og fremst beregnet til ansatte på fritidsklubber, men kan brukes av alle som jobber med ungdom. Innholdet spenner fra lovverk, rutiner og retningslinjer til konkrete øvelser og metodikker i møte med ungdom. I tillegg til artikler og publikasjoner vil man også kunne teste sin klubb i medvirkning, personalets kompetanse og planarbeid. I tråd med opplæringsprogrammet og resten av kompetansearbeidet til Ungdom og Fritid er strukturen i appen bygget opp rundt de tre begrepene: *Relasjon, relevans og ressurs*.

Ressursenter for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet
Ungdom og Fritid ble sammen med Oslo Skateboardforening (OSF) gitt oppdraget med å etablere og drifte et ressursenter for egenorganisert aktivitet fra kulturdepartementet. Prosjektet er foreløpig et fireårig prosjekt der det bevilges 2 millioner kroner per år. I 2017 fikk begge organisasjonene 1 million kroner hver samt oppgaven med å legge frem en plan for departementet om hvordan dette skal etableres innen 15. Februar 2018. Formålet med ressursenteret er å styrke den egenorganiserte fysiske aktiviteten slik at vi kan nå målet om å få flere i aktivitet og at dette også kan skje i miljøer utenfor den organiserte idretten.

Fritidserklæringen

I 2017 mottok vi 850 000 kroner fra Kulturdepartementet. Pengene skal brukes til å spre informasjon om Fritidserklæringen blant våre medlemmer. Måten vi skal gjøre dette er flerdelt. Vi skal ha to høringer/workshops med ungdommer og ungdomsarbeidere. Vi ønsker innspill fra ungdommer om muligheter og utfordringer på fritidsfeltet. Hva er en meningsfull fritid? Hva betyr det å få gjøre noe man liker på fritiden? Hvilke muligheter har de i dag til å gjøre dette? Hva hindrer dem? Dette skal danne grunnlaget for en musikkvideo/informasjonsfilm som vi skal lage i samarbeid med rapper, produsent og ungdomsarbeider Jonathan Castro, regissør Eigil Langmark og ungdommer fra Hiphop 101. I tillegg ønsker vi å samle innspill fra ungdomsarbeidere om hvordan de kan jobbe med utfordringer knyttet til deltakelse, økonomi som barriere, stigmatisering, utenforskap, mangfold og inkludering. Resultatet av denne workshopen vil være et aktivitetshefte som distribueres blant alle våre medlemmer sammen med filmen vi skal produsere.

Samarbeid med sentrale myndigheter

Ungdom og Fritid samarbeider med en del sentrale aktører. Noen av disse er:

Barne-, likestillings-, og inkluderingsdepartementet (BLD)

Ungdom og Fritid har faste kontaktmøter med BLD en gang i halvåret der vi informerer hverandre gjensidig. Vi deltar også på den årlige kontaktkonferansen mellom BLD og ungdomsorganisasjonene, og andre arrangementer i regi av departementet der relevante temaer tas opp.

Bufdir

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) er blant annet ansvarlig for administrasjonen av Erasmus+/Aktiv Ungdom og Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom. Aktiv Ungdom er EUs ungdomsprogram for ikke-formell læring, deriblant ungdomsutveksling, volontørtjeneste og ungdomsinitiativ. Målgruppen for Aktiv Ungdom-programmene er ungdom mellom 13 og 30 år og ungdomsarbeidere. Vi er representert ved Marit Bredesen i Nasjonalt Utvalg som behandler søknadene. Siden Bufdir er sekretariat for Fritidserklæringen har vi deltatt på en rekke av deres aktiviteter i forbindelse med dette arbeidet.

Helsedirektoratet

Vi har det siste tiåret hatt flere prosjekter finansiert med midler fra Helsedirektoratet, med fokus på kompetansehevende tiltak og folkehelse. I 2017 fikk Ungdom og Fritid innvilget midler (som utbetales i 2018) gjennom "Program for folkehelsearbeid i kommunene" til å utvikle og gjennomføre et opplæringsprogram for ungdomsarbeidere over en 4-års periode.

Kulturdepartementet

Ungdom og Fritids medlemmer representerer en stor kulturarena for unge mennesker, og dette medfører et dialogbehov med departementet. I tillegg arrangerte departementet i 2017 flere innspillmøter om egenorganisert aktivitet og ny kulturmelding som vi har deltatt på.

Da departementet lyste ut etablering og drift av et ressurscenter for egenorganisert aktivitet søkte Ungdom og Fritid på denne og ble tildelt oppdraget sammen med Oslo Skateforbund (OSF). Vi har også fått 850 000 kroner fra departementet for å spre Fritidserklæringen blant våre medlemmer.

Årets Barne- og ungdomskommune

Barne-, likestillings-, og inkluderingsdepartementet inviterer til nominering av Årets barne- og ungdomskommune. Hensikten er å løfte fram gode eksempler på ulike typer av virksomhet for barn og ungdom i kommunene. Vi har også i år sittet i juryen og deltatt på møter.

Barneombudet

Barneombudet er en svært sentral instans i arbeidet for barn og unges rettigheter. Ombudet har tidligere reist kravet om en egen oppvekstlov og støtter Ungdom og Fritid i arbeidet med lovfesting av fritidstiltak for ungdom. Vi har tidligere også samarbeidet om krav til politiattest i fritidsklubb. Vi samarbeider med Barneombudet om FNs barnekonvensjon. I 2017 har vi også støttet ombudet i arbeidet med å opprette et eget barne- og ungdomspanel i forbindelse med ansettelse av nytt barneombud, og i rekruttering av deltakere til dette panelet.

Samarbeid med andre organisasjoner

Ungdom og Fritid har hatt som mål å øke antall samarbeidspartnere. Nedenfor er en oversikt over noen av dem vi samarbeider med i dag.

Fagforbundet

Vi har i flere år samarbeidet tett med Fagforbundet om lovfesting av fritidsklubber. Vi samarbeider på flere felt. Annethvert år arrangerer vi landskonferanse for ungdomsarbeidere i fellesskap. Det siste året har de vært en viktig samarbeidspartner i vår satsing på kompetanseheving. I 2017 har vi samarbeidet om å lage en kompetanse-app for ungdomsarbeidere, og vi skal i 2018 samarbeide om å lage kvalitetskriterier for profesjonelt ungdomsarbeid.

Høgskolen i Sørøst-Norge

Ungdom og Fritid har i flere år hatt et tett samarbeid med Høgskolen i Sørøst-Norge. De har vært en av våre faglige leverandører i flere sammenhenger. I 2015 ble høgskolen en del av vårt internasjonale forskernettverk (European Research Network) og har i den sammenhengen vært sentrale i gjennomføringen og utviklingen av International Journal of Open Youth Work.

Vi har også samarbeidet med HSN i arbeidet med det nye opplæringsprogrammet, hvor høgskolen vil bistå med tilrettelegging for en videreutdanning for ungdomsarbeidere. De har vært viktige samarbeidspartnere også i utviklingen av prosjektet.

Norges Idrettshøgskole

Vi har det siste året samarbeidet med Norges Idrettshøgskole i utviklingen av opplæringsprogrammet. De har også vært viktige støttespillere i vårt arbeid med egenorganisert aktivitet. Idrettshøgskolen er også en samarbeidspartner i vårt forskernettverk, European Research Network.

Aktiv Ungdom/Erasmus+

Vi har hatt jevnlig møter med Aktiv ungdom, og er også representert i Nasjonalt Utvalg. Vi har et godt samarbeid, blant annet om informasjonsarbeid i norske kommuner og fritidsklubber. Vi har også vært samarbeidspartner i Aktiv Ungdom og Europarådets Stopp Hatprat-kampanje.

NOVA (Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring)

Vi er jevnlig i kontakt med NOVA gjennom deres konferanser og gjennom etableringen av vårt europeiske forskernettverk. Vi har blant annet fulgt Ungdataundersøkelsene med stor interesse. I 2017 fikk NOVA tildelt et forskningsprosjekt om fritidsklubb finansiert av Helsedirektoratet. Vi har god dialog angående dette.

Forum for barnekonvensjonen

Vi har vært en del av forumet siden 2009. I 2017 ferdigstilte forumet sin supplerende rapport. Denne ble lansert sammen med Barneombudet og et eget ungdomsutvalg som har skrevet en egen supplerende rapport. Vi har vært aktive i både forumets og ungdomsutvalgets rapporter. Rapportene ble lagt frem for barnekomiteen i Genève i oktober 2017. Vi ble med i arbeidsutvalget til forumet f.o.m august 2017.

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)

Vi har jevnlig kontakt med LNU, faglig og politisk. Vi har tidligere samarbeidet både i enkeltsaker og prosjekter. Vi er representert i deres ledernettverk med vår nestleder (ungdom) Hanna Huseklepp. Ungdom og Fritid er også representert i fordelingsutvalget for LNU Kultur gjennom kulturkonsulent Marit Bredesen. Vi jobber med å styrke kontakten og samarbeidet med både LNU og Unge Funksjonshemmede, da vi er tre paraplyorganisasjoner som deler mange satsningsområder og saker.

Unge Funksjonshemmede

Vi har samarbeidet med Unge Funksjonshemmede på flere områder de siste årene, faglig og politisk. Vi samarbeider om både enkeltsaker og i forbindelse med prosjekter. Unge Funksjonshemmede deltok med en debattant da vi arrangerte Nydebatt om ungdomsmedvirkning på Litteraturhuset i august 2017.

Frivillighet Norge

Ungdom og Fritid er medlem i Frivillighet Norge, som er en paraplyorganisasjon for alle frivillige organisasjoner i Norge. Vi deltar på flere av deres arrangementer som konferanser, kurs og seminarer ved siden av høringer som vedrører sektoren.

Ung Kultur Møtes (UKM, tidligere Ungdommens Kulturmønstring)

I mange kommuner er de åpne møteplassene ansvarlige for avviklingen av UKM. Fritidsklubber har lang tradisjon for å være arrangører av UKM og rekruttere artister til arrangementene. I 2017 inngikk Ungdom og Fritid og UKM Norge en nasjonal samarbeidsavtale. Dette er to organisasjoner som utfyller og styrker hverandre. Vi skal sammen jobbe for å skape et godt fundament for et mangfoldig kulturliv for norsk ungdom. Vi har i perioden hatt flere møter og samarbeidet om felles utspill om blant annet ny kulturmelding og kommunereform.

Sparebankstiftelsen

Vi har hatt samarbeid med Sparebankstiftelsens gjennom deres støtteordning. Vi har i 2017 fått støtte til aktivitet på Miniøya.

Norske konsertarrangører

Ungdom og Fritid har etablert et samarbeid med Norske konsertarrangører gjennom prosjektet Arrangørfabrikken. Vi har delt ressurser i arbeid med ung medvirkning og unge arrangører, i første omgang en medvirkningshåndbok til ungdomsarbeidere. Norske konsertarrangører deltok med faginnhold på vår ungdomskonferanse høst 2017.

Norsk kulturforum

Vi har etablert et nytt samarbeidsforum sammen med Norsk kulturforum og har hatt flere møter med dem i perioden. Ungdom og Fritid deltok med foredrag på deres landskonferanse i 2017.

Miniøya

Vi startet et samarbeid med Miniøya i 2017. Ungdom og Fritid ønsket med dette å synliggjøre fritidsklubbene. Vårt første samarbeidsprosjekt var at vi lagde en fritidsklubb på Miniøya sammen med ungdom og ungdomsklubber fra Oslo og Akershus.

ALLEMED

ALLEMED er et verktøy laget av en samarbeidsgruppe kalt «Nasjonal dugnad mot utenforskap og fattigdom». ALLEMED har hatt tre ansatte som vi har samarbeidet med gjennom hele 2017. ALLEMED presenterte blant annet deres verktøy på vår landskonferanse i november. Vi har også gitt innspill til deres verktøy som retter seg mot kommunene.

KS (Kommunenes interesseorganisasjon)

Vi har i 2017 bidratt med en presentasjon av det norske ungdomsarbeidet for en internasjonal gruppe som KS tok i mot. KS har videre vært en viktig samarbeidspartner i samarbeidsgruppen til Fritidserklæringen. KS presenterte deres arbeid med kultur og ungdom på vår Landskonferanse i 2017.

UngOrg

Ungdom og Fritid er medlem av UngOrg. Vi arrangerte NyDebatt på Litteraturhuset om ungdomsmedvirkning sammen med UngOrg i august 2017. Vi har også deltatt på deres minglemøter gjennom året.

Kulturtanken

Vi har inngått samarbeid med Kulturtanken om ungdomsråd. Ungdomsrådet skal gi råd til Kulturtanken om arbeidet med Den kulturelle skolesekken (DKS) på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. Rådet skal drøfte saker innenfor utdanningssektoren, kultursektoren og de ulike kunststartene i DKS. Mandatet til Ungdomsrådet er å bistå Kulturtanken med råd innen ungdomskultur, trender og teknologi og samarbeid mellom skole, elever og DKS. Vi som møtes på arenaene der barn og ungdom er må ha et felles fokus, og ha vilje og evne til å lære av hverandre.

Partene som har inngått avtalen er Elevorganisasjonen, Ungdom og Fritid, Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) og Kulturtanken – Den kulturelle skolesekken Norge.

Norsk kulturskoleråd m.m

Vi har inngått en intensjonavtale med Norsk kulturskoleråd, UKM Norge og Kulturtanken. Med denne avtalen ønsker vi å bidra til å gi barn og unge mestringfølelse, invitere inn i nettverk og motvirke utenforskap gjennom for eksempel å etablere ulike utviklingsprosjekter. På denne måten ønsker vi at flere barn og unge får egne erfaringer ved å utøve kunst og kultur gjennom DKS – tilbudet, gjennom kulturskolen, fritidsklubbene og via UKMs lokale - og regionale aktiviteter.

Reform ressursenter for menn

Vi fikk innvilget midler fra Justis- og beredskapsdepartementet til å gjennomføre en todagers kurssamling sammen med Reform i november 2017. Samlingen hadde fokus på vold i nære relasjoner, former for vold, faresignaler, barrierer for hjelp, lovverk, overgrep, samtykke og utfordringer knyttet til sosiale medier. Vi vil fortsette samarbeidet i 2018.

Unge kokker

Vi har inngått et samarbeidsprosjekt sammen med Unge kokker, 4H og Røde Kors. Ungdom og Fritid skal rekruttere deltakere til regionale kurssamlinger for ungdomsarbeidere i 2018, med fokus på mat og folkehelse. I 2017 ble det gjennomført en fagdag for ansatte på fritidsklubber i Trøndelag med samme tema.

Røde Kors

Vi har hatt flere møter med Røde Kors, både i forbindelse med opprettelse av deres ungdomstilbud Fellesverkene og med et potensielt samarbeid rundt deres prosjekt Gatemebling. Vi har også hatt møte med Røde Kors Ungdom for å bistå med informasjon til deres kampanje rundt lovfesting av åpne møteplasser for ungdom.

BUA

Ungdom og Fritid inngikk i 2017 en samarbeidsavtale med BUA. Dette er en nasjonal forening som, med sine gratis utstyrsbanker med sport- og fritidsutstyr, bidrar til inkludering og økt deltakelse i helsefremmende aktiviteter for barn og unge. Vi representerer begge et lavterskeltilbud som rekrutterer bredt og skaper aktivitet. BUA inngikk også som en samarbeidspartner i søknaden til kulturdepartementet om etablering og drift av et ressursenter for egenorganisert aktivitet.

Oslo Skateforbund (OSF)

Ungdom og Fritid startet i 2017 et samarbeid med OSF for å opprette et ressursenter for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet på oppdrag fra Kulturdepartementet.

Frifond

Ungdom og Fritid forvalter støtteordningen Frifond Organisasjon til våre medlemsklubber. I 2017 delte vi ut over ni millioner kroner til aktiviteter og kulturprosjekter for ungdom på åpne møteplasser. Søknadene kommer fra ungdom over hele landet.

Midlene skal bidra til lokal aktivitet, og skape mer aktivitet i våre medlemsklubber og ungdomshus. Ungdom og Fritid mottar frifondsmidlene fra Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU). Ungdom og Fritid søker om støtte på vegne av alle sine medlemmer, og fordeler pengene videre til disse. Sentralledet i Ungdom og Fritid beholder en

administrasjonsandel av midlene, fastsatt av Stortinget, som utgjør 5 % av det totale tilsagnet. Ungdom og Fritid vedtar tildelingsmåte og retningslinjer innenfor rammene satt av LNU. Retningslinjene vedtas av Ungdom og Fritids sentralstyre.

Forvaltning

Frifondsmidlene er penger som på en enkel og ubyråkratisk måte skal komme ungdom til gode. Et kriterium er at det skal være ungdomsinitierte og ungdomsstyrte aktiviteter på lokalt nivå. Det vi støtter skal være med å skape et aktivitetsfremmende tilbud til ungdom, som alle kan delta i. Det vil si at tilbudet skal komme flest mulig til gode. Det er klubben som helhet som søker på vegne av ungdommen, men ungdommene må aktivt delta i søknadsprosessen og underskrive søknaden.

I 2017 fikk vi tildelt 9 577 494 kroner og vi utbetalte 9 204 640 kroner til lokal aktivitet i alle landets fylker. Alle våre medlemsklubber som var søknadsberettiget fikk minst én søknad innvilget. I 2017 hadde vi rekordmange klubber som søkte. 437 klubber fikk glede av våre frifondsmidler. Dette er en oppgang siden i fjor og dette er svært positivt for organisasjonen. I 2017 kunne våre medlemmer søke fra 1. mars, og mange medlemmer benyttet seg av sjansen til å søke tidlig.

Databasen vår gjør det enkelt for våre medlemmer å oppdatere informasjon og følge med på alle prosesser fortløpende. Klubbene kan logge seg inn og sjekke kontaktinformasjon og kontingent, sjekke Frifond-status, levere akseptskjema eller rapport. På denne måten vil klubbene også stå for vedlikeholdet av medlemsregisteret. Dette gjør at medlemsregisteret blir mer oppdatert til enhver tid.

Hva søkes det penger til?

På de åpne møteplassene finner et stort mangfold av subkulturer, dette gjenspeiler seg i våre søknader. Vi har delt ut midler til lokal aktivitet i alle landets fylker gjennom kategoriene: Prosjekt, workshops, samarbeid, utstyr og aktivitet. Vi ser at forvaltning av Frifond genererer mye lokal ungdomsaktivitet. Våre medlemmer imponerer stadig med gode og innovative prosjekter hvor ungdom er med i alle ledd. En av våre populære kategorier er "workshops for ungdom" hvor det søkes om workshops i alt fra musikk, teater og dans til robotbygging. Vi ser at vår forvaltning av Frifond er med å bygge opp en bred kompetanse blant ungdom, noe som gir gode lokale ringvirkninger.

Vi fokuserer på å hjelpe alle våre søkere. Spesielt ved prosjektsøknader, hvor terskelen for å søke er litt høyere. Vi tilbyr fortløpende veiledning gjennom hele prosessen og har fokus på at alle skal lære noe av dette. Vi ser at dette har gitt resultater, vi har fått mye større variasjon i hva slags type aktivitet det søkes om enn tidligere. Dette viser det kulturmangfoldet som finnes ute i klubbene. I 2017 har det vært flere prosjektsøknader om alt fra unge arrangører og matprosjekter til musikk, friluft og folkehelse.

Vi har valgt å trekke ut en prosjektsøknad som et eksempel på hva slags aktivitet vi er med å støtte opp under.

Fotoutstilling: Ungdomskunst til et godt formål

Alna mediesenter i bydel Alna i Oslo fikk midler til en fotoutstilling i regi av ungdom. Alna mediesenter tilbyr kurs og opplæring i film og foto for unge i alderen 12 - 20 år.

Høsten 2017 bestemte de unge fotografene på Alna Mediesenter seg for å søke prosjektmidler

fra Ungdom og Fritids Frifond. De ønsket å arrangere en utstilling og jobbet frem mot dette de neste to månedene. De bestemte seg for et tema for utstillingen og delte opp ansvar for prosjektet. Noen hadde lyst å lære plakattedesign og andre ville fokusere på digital markedsføring på sosiale medier, men alle jobbet på lag med forskjellige aktiviteter.

Utstillere var barn og unge fra bydel Alna med interesse for foto som ønsket å involvere seg i prosjektet, alder 12- 15 år. Disse deltok på fotokurs hver uke frem mot jul og jobbet både individuelt og sammen om utstillingen. De samarbeidet med en lokal café på Trosterud om servering på åpningskvelden og lån av lokaler/utstillingsvegger. Utstillingen ble hengende i én uke, og deltagerne fikk mange fine tilbakemeldinger fra både unge og voksne i tiden etterpå. Publikum var befolkningen i nærmiljøet i alle aldre. Når utstillingen var over, donerte ungdommene pengene fra salg av bilder til foreningen «Ung kreft».

«Vi fikk søkt og innvilget prosjektmidler, jobbet med utstillingen og gjennomført aktiviteten – alt i løpet av to-tre måneder. Uten disse midlene hadde vi ikke kunne sette oss et slikt mål. Gjennom prosjektet har ungdom lært om planlegging, budsjett og de prioriteringene som må til for å arrangere en fotoutstilling i praksis»

- Alna mediesenter.

Statistikk

Frifondmidler	9 577 494,-
Administrasjonsstøtte	478 875,-
Restmidler (fra året før)	106 021,-
Sum å innvilge	9 204 640,-
Innvilget - totalt	9 204 640,-

Søknadskategorier

Kategori	Antall Søknader	Sum Søknader	Antall Innvilget	Sum Innvilget
Aktivitet	76	1 064 615,-	76	1 052 119,-
Utstyr	284	4 162 186,-	278	4 034 186,-
Prosjekt	69	2 015 000,-	69	1 963 000,-
Samarbeid	25	744 980,-	25	739 980,-
Workshop for ungdom	73	1 415 355,-	73	1 415 355,-
Totalt	527	9 402 136,-	521	9 204 640,-

Antall søknader

Som vanlig er det utstyr det søkes mest om. Vi ser er at kategorien for workshops er blitt veldig

populær og det er gledelig. Vi fikk i år inn 527 søknader, hvor 521 ble innvilget. Det har blitt flere søknader siden i fjor, så en positive oppgang. De søknadene som ikke ble innvilget var primært de som søkte etter at det var tomt for midler.

Fordeling på landsbasis

Vi ser at Akershus ligger klart i toppen på fylkesoversikten, etterfulgt av Oslo, Østfold og Rogaland. De som søkte minst i 2017 er Vestfold, Sogn og Fjordane og Nord- Trøndelag.

Fylke	Antall Søknader	Sum Søknader	Antall Innvilget	Unike Klubber	Sum Innvilget
Akershus	89	1 593 144,-	89	75	1 588 148,-
Aust-Agder	13	232 654,-	13	10	232 654,-
Buskerud	13	219 600,-	13	12	219 600,-
Finnmark	20	399 756,-	19	15	368 756,-
Hedmark	11	161 235,-	11	10	161 235,-
Hordaland	41	736 380,-	41	31	712 580,-
Møre og Romsdal	13	183 094,-	13	12	183 094,-
Nord-Trøndelag	10	163 017,-	10	9	163 017,-
Nordland	25	434 500,-	25	22	414 500,-
Oppland	24	461 995,-	24	19	454 595,-
Oslo	49	989 578,-	48	42	967 178,-
Østfold	38	716 803,-	38	34	712 803,-
Rogaland	45	797 000,-	44	38	765 200,-
Sogn og Fjordane	9	137 000,-	9	8	145 000,-
Sør-Trøndelag	40	715 030,-	38	30	685 030,-
Telemark	15	244 500,-	15	11	244 500,-
Troms	25	409 850,-	25	22	409 850,-
Vest-Agder	39	682 000,-	38	29	651 900,-
Vestfold	8	125 000,-	8	8	125 000,-
Totalt	527	9 402 136,-	521	437	9 204 640,-

Vi fikk 106 021,- kroner i restmidler fra fjoråret og rakk også å dele ut dette innen fristen.

Vi opplever at klubbene er svært fornøyde og at vi får skapt mye god ungdomsaktivitet for frifondsmidlene. Vi er tilfreds med gjennomføringen av årets søknadsrunde og ser at dette er svært viktig for oss som organisasjon. Dette gir oss gode resultater og tettere kontakt med våre medlemmer.

Internasjonalt

Ungdom og Fritid har siden 2010 fått internasjonal driftstøtte, og har siden da hatt en høy internasjonal aktivitet. Vårt internasjonale arbeid startet med et nordisk samarbeid som senere har blitt en integrert del av et europeisk nettverk. Fritidsklubber er et internasjonalt fenomen som oppsto på 50- og 60-tallet. Feltet er i stadig endring og man møter utfordringene med ulike tilnærminger. Det er derfor svært nyttig for oss å være en del av den internasjonale arenaen, slik at vi kan lære av andre og andre av oss. Mange av våre nordiske og europeiske samarbeidspartnere har blant annet en høyskoleutdanning for ungdomsarbeidere, tilsvarende det vi ønsker oss i Norge. Dette har vært med på å danne grunnlaget for vårt internasjonale arbeid. I tillegg til å være en bidragsyter i ulike samarbeid, har vi fokusert på å øke både ungdoms og ungdomsarbeideres deltagelse på internasjonale kurs og seminarer. Vi har ønsket å stimulere til økt internasjonalt samarbeid på lokalt og regionalt plan. Vi ser at vi kan bidra med både metoder for oppsøkende ungdomsarbeid og andre former for metodikk i fritidsklubb, og vi har særlig gode tradisjoner for ungdomsmedvirkning. Der har andre land mye å lære av oss.

For Ungdom og Fritid er det også viktig å følge med på den generelle internasjonale barne- og ungdomspolitikken. Det fattes mange beslutninger som er viktige for vårt saksområde i EU og andre internasjonale organer. Disse sakene og prosessene følger vi og bruker aktivt både i vår kompetanseutvikling og i vårt informasjonsarbeid rettet mot media, politikere og ungdomsarbeidere på åpne møteplasser. Vi følger også opp Norges representanter i ulike internasjonale fora som jobber med barne- og ungdomspolitikken.

Nordisk

I 2017 har Ungdom og Fritid jobbet for å bygge broer mellom de nordiske søsterorganisasjonene. Vi har blant annet vært på studiebesøk til Ungdomsringen i Danmark. Videre har vi et utstrakt samarbeid med Malmö Högskola. Vi har sammen med dannet en arbeidsgruppe bestående av Ungdom og Fritid, Malmö Högskola, Göteborg Universitet, Universitetet på Island og fritidsklubben Liquid fra Sverige. Denne samarbeidsgruppen møttes i Oslo i desember 2017 for å planlegge felles prosjekter. Vi har i den sammenhengen også intensivert arbeidet opp mot nordisk ministerråd. Samarbeidet er en videreføring av det nordiske forskernettverket som ble dannet i 2012.

Europeisk

På Europeisk nivå har det i 2017 vært stort fokus på temaene radikaliserings og voldelig ekstremisme, samt utvikling av det digitale ungdomsarbeidet. Dette er temaer som også vi har jobbet med i Norge. Europarådet kom i 2017 med en anbefaling på ungdomsarbeid. Denne anbefalingen har blitt sendt til regjeringene i alle landene representert i Europarådet. Dette inkluderer Norge. Anbefalingen tar i hovedsak for seg:

1. Støtte ungdomsarbeidet med planverk på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå.
2. Skape et kompetansebasert rammeverk for utdanning og trening av ungdomsarbeidere.
3. Utvikling av strategier, rammeverk og lovfesting av ungdomsarbeid.

Ungdom og Fritid har allerede begynt å jobbe med og vil fortsette arbeidet med å konkretisere anbefalingen hos norske myndigheter. Vi har også deltatt på en konferanse arrangert av Aktiv Ungdom i Østerrike om temaet «digital youth work».

ECYC

European Confederation of Youth Club Organisations (ECYC) er den europeiske sammenslutningen av nasjonale foreninger for ungdomsarbeid. Medlemmene av ECYC er Østerrike, Estland, Sveits, Luxemburg, Azerbaijan, Belgia, Armenia, Kypros, Ungarn, Romania, Island, UK, Norge, Danmark, Finland, Wales og Irland. Vi har vært aktive i organisasjonen og har deltatt på Chief Executive and President-møte i Aalborg, samt General Assembly i Brussel. Vi har fortsatt vårt arbeid med å bistå ECYC med oppfølging og implementering av ny strategi for 2010-2020. Tidligere styreleder i Ungdom og Fritid, Tor Haave er president i ECYC.

POYWE

POYWE (Profesjonal Open Youth Work) er en organisasjon som ble etablert i 2012. Ungdom og Fritid var en av grunnleggerne med bakgrunn i et behov om å få styrket profesjonaliseringen av vårt fagfelt. Medlemmer av POYWE er Norge, Nederland, UK, Italia, Belgia, Østerrike og Sveits. I 2014 styrket POYWE sin kontakt med EU, og er nå en viktig aktør når det gjelder kompetanse og utdanning i Europa. POYWE utgir blant annet det europeiske tidsskriftet LOGBOOK, og er en samarbeidspartner i arbeidet med International Journal of Open Youth Work. Ungdom og Fritid ble i 2017 valgt inn i styret til POYWE.

Annen kontaktvirksomhet

Vi var representert med en representant under OSCEs Youth Conference på Malta i 2017. Vi har også deltatt på to seminarer i regi av Institute for policy research and analysis i Litauen. Vi har i 2017 vært representert i Litauen, Malta, Nederland, Østerrike, Belgia og Danmark.

International Journal of Open Youth Work

Ungdom og Fritid har ledet Erasmus + prosjektet fra 2014 til januar 2017. Prosjektet resulterte i et vitenskapelig tidsskrift om ungdomsarbeid, hvor målet var å styrke koblingen mellom forskning, praksis og politikk. I januar gjennomførte vi derfor et opplæringsseminar for ungdomsarbeidere og forskere fra Litauen, Island, Norge, UK, Sverige, Østerrike og Kroatia. Seminaret gikk ut på å lære å skrive vitenskapelige tekster og gi gode fagfellevurderinger. Flere tekster ble påbegynt på dette seminaret. Vi lanserte også tidsskriftet på en akademisk lanseringskonferanse i Vilnius i januar. Her var både ungdomsarbeidere, forskere og beslutningstakere.

Vi har arbeidet med den andre utgaven av tidsskriftet i 2017 og er klare til lansering i løpet av februar/mars 2018. Temaet for den andre utgaven er «Learning from practice».

Kurs og kompetanse

Kurs og kurssamlinger

Ungdom og Fritid tilbyr kurs både for ungdomsarbeidere og for ungdom. Ungdom og Fritid har en kursholderstab med 20 kursholdere pr dags dato, spredt rundt i landet. Kursene kan bestilles og kursholder vil kunne reise til ønsket fritidsklubb eller kommune.

Ungdom og Fritid tilbyr totalt åtte kurs til ungdomsarbeidere, og tre kurs til ungdom. Kursene har fått en fornyelse i inneværende periode, basert på organisasjonens parallelle arbeid med nytt opplæringsprogram. Kursene er derfor blitt delt inn etter følgende kategorier:

- *Relasjon - ungdomsarbeidet:* Under relasjon er det samlet tre kurs som alle handler om miljøarbeid og kommunikasjon - å bygge en god relasjon, ungdomsarbeiderens rolle.
- *Relevans - fritidsklubben:* Under relevans finnes det tre kurs som handler om fritidsklubben - lovverk, rettigheter og plikter, samarbeid og omdømme, samt aktiviteter på fritidsklubben.
- *Ressurs - ungdommene:* Her finnes det to kurs til ungdomsarbeidere som handler om metodisk veiledning med ungdom, medvirkning, prosjektledelse og planlegging. Her vil også de tre ungdomskursene ligge.

I 2017 har det vært nesten en dobling i antall kursbestillinger sammenlignet med 2016. Det har vært totalt 19 kursbestillinger. I tillegg til våre ordinære kurs har det og skal det videre være et stort fokus på regionale kurssamlinger og samarbeid med eksterne aktører. Totalt sett har vi en geografisk spredning på gjennomførte kurs og kurssamlinger.

Januar 2017

2-dagers ungdomskurs, Gratangen
Kommunikasjon, Klubbene i Follo
Rus og psykisk helse, Klubbene i Follo
Mat og helse, Klubbene i Follo
Kommunikasjon, Enter Tiller
Kommunikasjon, Enter Tiller
2-dagers ungdomskurs, Longyearbyen
Kommunikasjon, Longyearbyen

Februar 2017

2-dagers ungdomskurs, Levanger
3-dagers internasjonal kurssamling «Stopp hatprat», Oslo

Mars 2017

Modul A, Evje
Regional kurssamling motiverende samtale, Oslo

Mai 2017

Heldags ungdomskurs, Evje
Modul B, Evje
2-dagers ungdomskurs, Manglerud

August 2017

Modul A, Hitra
Modul B, Hitra
Modul C, Hitra

September 2017

Modul C, Ringsaker
Regional kurssamling motiverende samtale, Trondheim

November 2017

2-dagers ungdomskurs, Longyearbyen

Heldags ungdomskurs, Bodø

Landskonferanse, Stjørdal

2-dagers nasjonal kurssamling «Ungdom, kjærestevold og grenser», Oslo

Desember 2017

Regional fagdag mat og folkehelse, Stjørdal

Kartlegging kompetanse

Det skal i perioden 2018-2021 utvikles og gjennomføres et opplæringsprogram for ungdomsarbeidere som en del av et større kompetanseløft på fritidsfeltet (les mer under Opplæringsprogram for ungdomsarbeidere). Det har i den forbindelse blitt gjennomført en kartlegging blant våre medlemmer på behov og ønsker rundt kompetanseheving. Det var 150 svarrespondenter. Denne kartleggingen er med på å danne grunnlaget for vårt arbeid videre opp mot videreutdanning gjennom høyskole, vår kursutvikling og generelle kompetansesatsing. Kartleggingen viser at mange ansatte på fritidsklubber ikke har høyere utdanning (21% ledere, og 55% deltid), men at det samtidig er sannsynlig at både ledere og andre ansatte vil søke et videreutdanningsstudium i ungdoms- og fritidspedagogikk hvis det ble opprettet (71% ledere, og 81% deltid). Når det kom til ønsker om temaer viser svarene at det er forskjellige ønsker og behov ut fra hvilken stilling man har, men også at medvirkning er en fellesnevner. Under følger en grov oppsummering av åpne svar:

Ønsket kompetanse ledere

- Tverrfaglig samarbeid, kommune, organisasjon og kommunikasjon
- Drift, ledelse
- Ungdomsmedvirkning, pedagogikk

Behov kompetanse andre ansatte

- Ungdomsmedvirkning, metodisk veiledning
- Relasjonskompetanse, kommunikasjon, konflikthåndtering
- Prosjektarbeid

Ønsker ungdomskurs

- Unge arrangører, unge ledere, medvirkning
- Livsmestring, selvfølelse
- Holdningsskapende arbeid, temaer.

Informasjons- og mediearbeid

Ungdom og Fritid har flere forskjellige målgrupper vi ønsker å nå: Ungdom, ungdomsarbeidere, beslutningstakere, presse og fagmiljøer. Dette stiller store krav til vår evne til å tilpasse budskapet slik at det blir tatt på alvor av dem det gjelder. Kommunikasjonsarbeidet vårt skal preges av denne flersidigheten, og gjør det både spennende og utfordrende å lage en kommunikasjonsstrategi.

Ungdom og Fritid har i 2017 benyttet ulike informasjonskanaler som fungerer godt overfor målgruppene som i hovedsak er ansatte, frivillige og ungdom i landets fritidsklubber og ungdomshus. Dette viser seg tydelig i antall treff på nettsiden og responsen på den

informasjonen vi formidler ut til vårt nettverk.

Nettsiden – kompetanseportal

Som et ledd i styrking og videreutvikling av vår kommunikasjonsplattform fikk vi i 2017 nye nettsider. Vi har sett et behov for å samle merkevaren vår under en plattform og har derfor laget nettsider og ny grafisk profil. Nettsiden www.ungdomogfritid.no skal speile Ungdom og Fritids arbeid og oppdateres jevnlig med informasjon fra organisasjonen, aktuelle nyheter fra samarbeidspartnere og oppdateringer på det ungdomsfaglige og -politiske feltet.

Nyhetsbrev

Det digitale nyhetsbrevet ble sendt ut 11 ganger i 2017. Nyhetsbrevtjenesten gir oss direkte oversikt over hvor mange som klikker seg inn på hver enkelt sak, og vi ser at dette er en effektiv metode for å spre informasjon til medlemmer og andre interesserte. Mottakslisten, som blir jevnlig rensert og oppdatert mot vårt medlemsregister, har over 2000 mottakere, og en jevn tilstrømning av påmeldinger. I tillegg til nyhetsbrev sender vi egne e-poster og brev i forbindelse med Frifond, Stormøte, Landsting og andre store arrangementer eller prosjekter.

Sosiale medier

Ungdom og Fritid benytter seg aktivt av Facebook for å spre informasjon om våre saker, og for å følge med på arrangementer og kampanjer i klubb Norge. Ungdom og Fritid har 1856 følgere på Facebook. Vi har egen twitterkonto med 593 følgere og instagramkonto med 1728 følgere for å spre informasjon effektivt og bredt. Vi jobber jevnt med å få flere til å følge oss på sosiale medier, da det er via disse stedene vi får mest respons fra våre medlemmer og andre som er interessert i vårt arbeid.

Sammen med ungdommer fra sentralstyret vårt har vi produsert opp seks informasjonsfilmer til våre SoMe-kanaler som tar opp temaer fra vår politiske plattform:

- Utdanning for ungdomsarbeidere
- Fritidsklubben som kulturarena
- Fritidsklubben som forebyggende arena
- Stemmerett for 16-åringer
- Kroppspress
- Lovfesting av fritidsklubb

Media

Ungdom og Fritids profilering utad har i 2017 i all hovedsak dreid seg om fritidsklubbene som en forebyggende og byggende arena for ung folkehelse, samt fritidsklubbene som kulturarena. Temaer som lovfesting og nedleggelse av fritidsklubber, inkludering og kompetanseheving for ungdomsarbeidere uttaler vi oss jevnlig om.

Vi har ved flere anledninger hatt innlegg i media, men har også blitt intervjuet og nevnt i saker. På slutten av året hadde vi flere innlegg på trykk i lokalaviser hvor vi uttalte oss om trusler om kutt og stenging av åpne møteplasser i forbindelse med saldering i bydels- og kommunebudsjetter.

Ungdom og Fritid har uttalt seg ved en rekke anledninger om radikaliserings og ekstremisme i saker som tar for seg regjeringens forebyggende arbeid på dette området. Klassekampen skrev tre saker om osloklubber, ungdomsopprør og radikaliserings før sommeren. NRK Østlandssendingen intervjuet oss til nett og radio om samme tema. Etter terrorangrepet i Manchester, ble vi kontaktet av flere journalister. Dette er vanlig etter denne typen tragiske hendelser som involverer ungdom og utenforskap.

Vi ser også at Ungdom og Fritid til stadighet nevnes i artikler i forbindelse med at vi utbetaler Frifond-midler til ulike prosjekter som får dekning i lokalpressen.

Vi har samarbeidet med Natteravnene om en utgave av deres fagblad «Gatelangs» som tar for seg fritidsklubber og ungdomsarbeid. Her er flere av våre medlemsklubber intervjuet og Ungdom og Fritid snakker overordnet om felt.

Det er et mål for organisasjonen at ungdommene i styret uttaler seg i størst mulig grad på vegne av organisasjonen og nestlederen vår skrev blant annet et innlegg som ble publisert i Aftenposten Si; D. Der skrev hun om lovfesting og manglende satsing på fritidsklubber.

Vi har fått flere saker på Ungdom og Fritids pris og har sendt ut pressemeldinger i forbindelse med vår deltakelse på Miniøya og vi fikk også bred dekning av vår samarbeidsavtale med UKM. Dagen etter stortingsvalget hadde vi et lengre innlegg i Dagsavisen om manglende satsing på fritidsklubber som kulturarena i forbindelse med ny kulturmelding og regjering.

Klubbundersøkelsen 2016/2017 ble lansert under Landskonferansen 2017 og vi fikk vi mye presse på dette. Samfunnskontakten gjorde to radiointervjuer i NRK og P4, samt at vi fikk saker publisert i Telemarksavisa, VG, Leikanger avis, Sogn avis, Hallingdølen, Stjørdalens blad, Firda tidene, Drammens tidene, Agderposten, NTB, Fjordingen og Eikernytt.

Politisk påvirkningsarbeid

Ungdom og Fritid har i 2017 hatt et hovedfokus på kommunereform, lovfesting, høyere utdanning og fritidsklubber som kulturarena. Det har også vært viktig for oss å etablere organisasjonen som en sterk aktør og referansepunkt på ungdomspolitiske saker.

Kommunereformen har startet og vi har jobbet for at nye lokale og regionale strukturer ikke må gå på bekostning av tilbudene til barn og unge. Det er i den sammenhengen viktig med en geografisk nærhet til tilbudene.

Lovfesting av fritidsklubber og ungdomshus har alltid vært en av Ungdom og Fritids viktigste interessepolitiske saker. Vi har i 2017 tatt opp lovfestingkravet i forbindelse med Stortingsvalget 2017 hvor vi kartla den politiske interessen for et slikt krav. SV og Rødt var de eneste partiene som stilte seg bak et slikt forslag. Vi har pekt på betydningen og konsekvensen av en lovfesting i våre høringsuttalelser gjennom året.

Det etterlyses stadig mer kompetanse for ansatte på åpne møteplasser. I Norge finnes det ingen høyere utdanning for ungdomsarbeidere. Dette har vi sett på med bekymring over tid. Vi har derfor jobbet for at dette etableres i Norge. Europarådets anbefaling på ungdomsarbeid og annen europeisk dokumentasjon peker også på dette behovet. Vi har derfor igangsatt et treårig opplæringsprogram for ungdomsarbeidere og vil fremover arbeide for et videreutdanningsløp for våre medlemmer.

I 2017 har Kulturdepartementet startet sitt arbeid med en ny kulturmelding. Vi har i den sammenhengen deltatt aktivt for å fremme fritidsklubbene som en viktig kulturarena for barn og unge. I Kulturutredningen fra 2014 definerte Enger-utvalget den kulturelle grunnmuren. Denne består av fritidsklubbene, folkebibliotekene og kulturskolene. Dette har vært et viktig argument i vårt politiske arbeid gjennom 2017.

Vi har deltatt aktivt i både skriftlige og muntlige høringer, og både ungdom og voksne i styret har representert Ungdom og Fritid i møte med politisk ledelse i flere departement, på Stortinget

og på Europeisk nivå.

Økonomi

Ungdom og Fritid søker hvert år Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) via Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUFDIR) om midler til drift. I 2017 ble vi tildelt 3 975 000,- kroner i nasjonal driftsstøtte og i internasjonal driftsstøtte ble vi tildelt 400 000,- kroner øremerket til internasjonalt arbeid.

Organisasjonen hadde totalt inntekter på 8 265 194,- kroner og utgifter på 8 092 318,- kroner. Regnskapet for 2017 etter finansposter viser et overskudd på 194 145,- kroner (se årsregnskap). Det var i 2017 budsjettet med et styrt underskudd på -210 000,- kroner. Det betyr at vår egenkapital nå er 2 086 894,- kroner mot 1 892 749 kroner i 2016.

Overskuddet i 2017 skyldes i hovedsak at:

Vi i løpet av året har brukt tid på å kartlegge mer kapitalkrevende oppgraderinger siden vi nå har tilbakelagt to år med stramme budsjetter.

Dette gjelder blant annet:

- Digitalt arkiv ledsaget av behovet for arkivfaglig kompetanse. Vi har per dags dato kun et fysisk arkiv og behovet for at dette sikres ved en digital løsning er presserende.
- GDPR – det nye personvernregelverket pålegger alle virksomheter en strengere håndtering av personopplysninger ledsaget av rutiner, men også en robust informasjonssikkerhet. For å ivareta dette kravet har vi avsatt midler i 2017 til å anskaffe nødvendig programvare til dette.
- Et digitalt samhandlingsverktøy som bedrer arbeidsflyten i administrasjonen samt oppgradering av maskiner og annet teknisk utstyr slik at produksjonen holdes oppe.
- Vedlikehold av lokaler inklusiv elektrisk anlegg som følge av brannvernrunde og kontroll av brannsikkerhet.
- Videreutvikling av databasen til forvaltningen av Frifond slik at vi både kan innhente årlig informasjon om våre tiltak og dokumentere utvikling i medlemsmassen.

Innsparinger i løpet av året:

- Vi er i ferd med å omlegge vår kretsstruktur (fylkesledd) slik at dette bedre svarer til kommune- og fylkesreformen, men også organisasjonens eget behov for vitalisering av fylkesleddet. Dette skal legges fram på Stormøte 2018 og vedtas endelig av Landsting 2019, men betyr at vi har avsatt kretsmidler til å understøtte ny struktur fremfor å foreta større aktiviteter inn i mot dette nivået av organisasjonen i 2017.
- Vi ble også i 2017 tildelt et større nasjonalt prosjekt av Helsedirektoratet med tilhørende aktiviteter i organisasjonen. Dette skulle igangsettes i 2017, men siden direktoratet ikke fikk utbetalt midlene samme år er dette forskjøvet til 2018.
- Vi har også holdt igjen på antall reisedøgn/møtelengde da både priser på flybilletter og hotell har hatt en prisstigning. Dette vil vi igjen øke med å ta tilbake opprinnelig antall møtedøgn til blant annet sentralstyrets møter.
- Ytterligere har vi holdt igjen på opplæringsbehov og vikarhjelp. Det legges det nå inn tiltak slik at vi både bygger nødvendig kompetanse og sikrer oss mot overbelastning i en administrasjon som har høy arbeidsbelastning.

Rettvisende oversikt over utvikling og resultat

Foreningens aktiviteter er avhengig av offentlige tilskudd. Størrelsen på disse varierer fra år til år,

og aktiviteten tilpasses dette. Det har ikke inntruffet andre forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for det framlagte årsregnskapet.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2017 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø

Sentralstyret mener arbeidsmiljøet i sekretariatet er tilfredsstillende. Det har ikke vært skader eller ulykker i 2017. Virksomhetens bransje medfører verken forurensning eller utslipp som kan være til skade for det ytre miljø.

Likestilling

Foreningen har i perioden hatt seks ansatte, med en kjønnsfordeling på fem kvinner og en mann.

Sentralstyret består av tre menn og seks kvinner, med en mann og tre kvinner som vara.

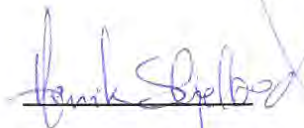
Oslo, 04.03.2018

Magnus Larsen
Leder i Sentralstyret

Hanna Huseklepp
Nestleder

Henrik Skjelbred
Nestleder

Emmeli H. Hedvald
Styremedlem

Annenth Vijayaindra
Styremedlem

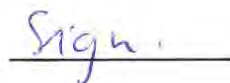
Beate Paulsen
Styremedlem

Trine Ottosen
Styremedlem

Hilde Terese Normo
Styremedlem

Malin N. Alexandersen
Styremedlem

**Årsregnskap 2017
for
Ungdom og Fritid –
Landsforeningen for fritidsklubber og
ungdomshus**

Foretaksnr. 970554823

Utarbeidet av:

Accountor- Komplet Regnskap Hammerfest
Autorisert regnskapsførerselskap
Postboks 1120
9616 HAMMERFEST
Regnskapsførernummer 910944681

Resultatregnskap

	Note	2017	2016
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Salgsinntekt		913 381	798 987
Annen driftsinntekt	1	7 351 813	9 076 416
Sum driftsinntekter		8 265 194	9 875 403
Driftskostnader			
Varekostnad		296 501	525 223
Lønnskostnad	2	3 530 448	3 337 691
Annen driftskostnad	2	4 265 369	5 605 794
Sum driftskostnader		8 092 318	9 468 708
DRIFTSRESULTAT		172 876	406 695
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		6 522	8 719
Annen finansinntekt		3 364	3 891
Sum finansinntekter		9 886	12 611
Finanskostnader			
Verdiendr. av markedsb. finansielle oml.m		-12 358	-11 064
Annen rentekostnad		1 064	600
Annen finanskostnad		-89	32
Sum finanskostnader		-11 384	-10 431
NETTO FINANSPOSTER		21 269	23 042
ORDINÆRT RESULTAT		194 145	429 737
ÅRSRESULTAT		194 145	429 737
OVERFØRINGER			
Overføringer annen egenkapital	3	194 145	429 737
SUM OVERFØRINGER		194 145	429 737

Balanse pr. 31.12.2017

	Note	31.12.2017	31.12.2016
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Varer	4	54 477	16 570
Kundefordringer	5	719 905	84 865
Andre fordringer		153 667	25 506
Markedsbaserte aksjer	6	82 663	70 305
Bankinnskudd, kontanter o.l.	7	4 419 611	3 417 074
Sum omløpsmidler		5 430 322	3 614 320
SUM EIENDELER		5 430 322	3 614 320
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	3	2 086 894	1 892 749
Sum opptjent egenkapital		2 086 894	1 892 749
Sum egenkapital		2 086 894	1 892 749
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		165 593	54 947
Skyldig offentlige avgifter		221 987	218 870
Annen kortsiktig gjeld	8	2 955 848	1 447 754
Sum kortsiktig gjeld		3 343 428	1 721 571
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		5 430 322	3 614 320

Oslo, 13.februar 2017

Manus Larsen
LederHanna Huseklepp
Nestleder ungdomHenrik Skjelbred
Nestleder voksenEmmeli H. Hedvald
StyremedlemAnnenth Vijayandra
StyremedlemBeate Paulsen
StyremedlemTrine Ottosen
StyremedlemHilde Terese Normo
StyremedlemMalin N. Alexandersen
StyremedlemChristina Søgård
Daglig leder

Noter 2017

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Foreningen har videre fulgt relevante bestemmelser i Norsk Regnskaps Standard utarbeidet av Norsk Regnskaps Stiftelse. De regnskapsprinsipper som er gjengitt i regnskapslovens kapittel 4 om grunnleggende prinsipper og god regnskapsskikk og kapittel 5 om vurderingsregler er ikke gjengitt i denne innledende noten om regnskapsprinsipper dersom det ikke foreligger forhold ved regnskapsposten eller prinsippene og vurderingsreglene som fordrer en presisering (valgadgang mv). Unntaksreglene i regnskapsloven for små foretak er anvendt der annet ikke er angitt spesielt.

Presiseringer mht regnskapsprinsipper:

Pensjonsforpliktelser

Selskapet har pensjonsavtale gjennom en forsikringsavtale. Pensjonsforpliktelser og pensjonsmidlene er ikke oppført i regnskapet. Årets betalte premie er bokført i resultatregnskapet.

Note 1 - Annen driftsinntekt

Foreningen har fått tildelt kr 9 683 515 i Frifondmidler i 2017. Av dette er kr 9 204 640 tildelt som aktivitetsstøtte i lokallagene. Administrasjonsandelen på kr 478 875 er inntektsført.

	2017	2016
3400 Statstilskudd	4 025 000	3 920 000
3401 Prosjektilskudd	2 901 031	4 429 471
3403 MVA kompensasjon	482 586	404 617
3900 Kontingenter	700 350	703 800
3901 Adm.inntekter	478 875	495 300
3904 Salg av foredragsholder	100 100	12 500
3910 Andre inntekter	4 335	1 800
Sum Annen driftsinntekt	8 692 277	10 372 105

Note 2 - Lønnskostnad

Selskapet har hatt 5 årsverk i regnskapsåret.

Spesifikasjon av lønnskostnader

	I år	I fjor
Lønn	2 984 844	2 836 831
Arbeidsgiveravgift	442 055	413 446
Pensjonskostnader	99 594	82 649
Andre lønnsrelaterte ytelser	3 956	4 765
Totalt	3 530 448	3 337 691

Ytelser til ledende personer og revisor

Daglig leder	566 996
Styremedlemmer	180 000

Noter 2017

Bedriftsforsamling	0
Revisjon	90 750

Note 3 - Disponeringer

Årets resultat før skattekostnad	194 145
Skattekostnad	0
Årets resultat	194 145

Disponeringer

Avsatt til annen opptjent egenkapital	194 145
Sum disponert	194 145

Note 4 - Varer

Varelageret er vurdert til inntakskost.

Note 5 - Kundefordringer

Kundefordringene er verdsatt til pålydende.

Note 6 - Markedsbaserte aksjer

Aksjene i DNB ASA er vurdert til markedsverdi pr 31.12.

Note 7 - Bankinnskudd, kontanter o.l.

Skattetrekkinnskudd utgjør pr 31.12. i år kr 162 937 og utgjorde pr 31.12. i fjor kr 190 899.

Note 8 - Annen kortsiktig gjeld

Av annen kortsiktig gjeld består kr. 1 500 820 som er avsatt prosjektmidler til nytt og pågående prosjekter i 2018.